

Měsíčník EU aktualit

Číslo 49,
říjen 2007

strana 2	První krok k reformě společného rozpočtu Evropské unie byl přijat
strana 4	EU chystá vlastnické oddělení výroby a přenosu energií
strana 6	Rada zrušila povinné vynímání půdy z produkce
strana 11	Analýza: Komise chce zvýšit mobilitu bankovních klientů
strana 14	Téma měsíce: Malé a střední podniky a jejich internacionalizace – aktuální trend

EU OFFICE

Česká spořitelna, a.s.
Poláčkova 1976/2
140 00 Praha 4
tel.: +420 261 073 308
fax: +420 261 073 004

EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

Petr Zahradník
manažer EU Office
+420 261 073 019
pzahradnik@csas.cz

Jan Jedlička
+420 261 073 484
jjedlicka@csas.cz

Alena Smolíková
+420 261 073 308
asmolikova@csas.cz

pod záštitou p. Pavla Kysilky
člena představenstva České spořitelny

Vážený čtenáři,

letošní přechod z prázdnin do „ostrého“ zářijového evropského integračního dění byl ve znamení jak velkých témat, tak i potřeby řešení mimořádných, jednorázových událostí.

Již na samotném začátku září nemohlo nedojít na zveřejnění postoje Evropského parlamentu vůči zmírnění následků ničivých požárů v jižní části EU, zejména v Řecku.

Poslední srpnový den byla současně příležitost k připomenutí si nedožitých stých narozenin jednoho ze symbolů první fáze procesu evropské integrace, italského poslance Evropského parlamentu a člena Evropské komise se zodpovědností za průmyslovou politiku – Altiera Spinelliho.

Evropský parlament se rovněž vrátil ke chvályhodné iniciativě započaté Evropskou komisí již před téměř třemi lety – v mezidobu trochu dřímající – která má z evropské legislativy vymýt neefektivní, nepotřebné, zaplevelující regulační normy.

Evropská komise a její Generální ředitelství pro energetiku a dopravu aktualizovala a zpřísnila seznam leteckých společností, které mají z bezpečnostních důvodů zakázáno poskytovat své služby v rámci EU.

Velmi viditelným předmětem debat jak v programu Komise, tak i Parlamentu, se v září i nadále stávala ekologická problematika, především spojená s diskusí ohledně definice globálního oteplování a znečišťování ovzduší rostoucí intenzitou automobilové dopravy.

Došlo rovněž k dalšímu zpřísnění režimu dovozu dětských hraček z Číny, které nevyhovovaly zdravotním a bezpečnostním pravidlům.

Září zaznamenalo i pokračující debatu ohledně konkrétního formulování textu Reformní smlouvy. Tento legislativní akt, jehož hlavní obrysy byly dohodnuty na červnovém zasedání Evropské rady, je alternativou vůči odmítnuté Smlouvě o Ústavě pro Evropu.

Evropský soudní dvůr zamítl odvolání společnosti Microsoft proti tři roky starému verdiktu Komise o zneužití dominantního postavení na softwarovém trhu, z něhož vyplynula pokuta ve výši téměř 500 mil. EUR.

A konečně, v samém závěru měsíce – v rámci 4. kohezního fóra, konaného na půdě Evropské komise – byla zahájena debata o podobě strukturální a kohezní politiky EU v období po roce 2013.

Událostí ovlivňujících a formujících proces evropské integrace se samozřejmě v září událo podstatně více. Ty nejdůležitější z nich naleznete okomentované v v právě vydaném čísle Měsíčníku EU aktualit, u kterého Vám poutavé čtení nad tématem evropské integrace přeje

Petr Zahradník

Projekt byl uskutečněn za finanční podpory Úřadu vlády ČR v rámci realizace Koncepce informování o evropských záležitostech v ČR

Eurokop.cz
Eurofon 800 200 200
Eurocentra

Za podpory Odboru
pro informování o evropských
záležitostech Úřadu vlády ČR

Evropská komise odstartovala veřejnou konzultaci, ve které se nejširší odborná veřejnost má možnost vyjádřit k revizi společného evropského rozpočtu. Hlavní změny se dají očekávat v osekání neefektivních dotací do zemědělství ve prospěch navýšení prostředků na podporu vědy, výzkumu a inovací. Aktuální údaje o čerpání peněz ze strukturálních fondů EU prokázaly, že ČR patří mezi nejméně úspěšné státy. Jedná se o průběžný výsledek, konečný soud můžeme vyřknout až na konci roku 2008.

EKONOMIKA A EURO

Komise: Ekonomika EU poroste pozvolněji

Podle prozatímní prognózy Evropské komise má **hospodářský růst letos dosáhnout 2,8 % v EU** a 2,5 % v eurozóně, což představuje snížení o 0,1 % procentního bodu oproti k jarní prognóze. Důvodem je zejména vývoj ve druhém letošním čtvrtletí, v němž bylo dosaženo slabších výsledků, než se očekávalo.

Prognóza vychází z aktualizace odhadu růstu reálného HDP a inflace ve **Francii, Německu, Itálii, Nizozemsku, Polsku, Španělsku a Spojeném království** (viz tabulka níže). Těchto sedm zemí společně představuje více než 80 % HDP EU.

Rok 2007 začal pro evropské ekonomiky dobře, především díky masivním investicím dosáhl růst HDP v mezičtvrtletním srovnání jak v eurozóně, tak v EU 0,7 %. Ve druhém čtvrtletí byl růst reálného HDP mírný, o 0,3 % v eurozóně (0,5 % v EU). Toto zpomalení lze vysvětlit sezónními vlivy a počasím, ale také tím, že vrchol příznivého vývoje růstu nastal již během loňska. **Negativní roli měl i dopad nedávného otřesu na finančních trzích.** Ten způsobily problémy, k nimž během léta došlo na americkém trhu hypoték pro vypůjčovatele s nízkou bonitou (tzv. sub-prime hypotéky) a které vedly k mimořádnému přecenení rizik na celosvětových trzích s aktivy.

Celkově však platí, že celosvětová hospodářská situace je stále poměrně příznivá, vybudovaná **na solidních základech.**

Odhady inflace na rok 2007 byly upraveny přibližně o 0,1 procentního bodu směrem vzhůru v obou případech: na 2,2 % v EU a 2,0 v eurozóně. Toto zvýšení je způsobeno zejména akcelerací spotřebitelských cen ve druhém čtvrtletí a předpokládaným **dopadem nárůstu světových cen surovin** ke konci tohoto roku. Nicméně vyšší produktivita práce a silná mezinárodní cenová konkurence by měly přispět k tomu, aby se inflace udržela v přijatelných mezích.

Odhadovaný vývoj HDP a inflace v EU a eurozóně

Země	Inflace			Meziroční růst HDP		
	2006	2007 (EK)	2007 (EBG)	2006	2007 (EK)	2007 (EBG)
Německo	1,8	2,1	1,9	2,9	2,4	2,6
Španělsko	3,6	2,5	3,4	3,9	3,7	3,3
Francie	1,9	1,4	1,8	2,0	1,9	2,2
Itálie	2,2	1,9	2,2	1,9	1,9	2,0
Nizozemsko	1,7	1,7	1,9	3,0	2,5	3,0
Eurozóna	2,2	2,0	2,0	2,8	2,5	2,6
Polsko	1,3	2,4	n/a	6,1	6,5	n/a
UK	2,3	2,4	n/a	2,8	2,9	n/a
EU-27	2,3	2,2	n/a	3,0	2,8	n/a

Zdroj: *podzimní odhad Evropské komise (EK), odhad Erste Bank Group (EBG)*

Predikce Evropské komise se u některých zemí mírně liší oproti odhadům Erste Bank Group, kam patří i Česká spořitelna. Pro celou eurozónu **jsou však srovnatelné.**

<http://www.europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/1295>

ROZPOČET

První krok k reformě společného rozpočtu EU byl přijat

Tolik potřebná reforma společného rozpočtu Evropské unie se pomalu rozbíhá. Prvním krokem procesu, na kterém se v květnu 2006 dohodly Evropský parlament, Rada a Komise a jehož součástí je přezkoumání všech aspektů výdajů a zdrojů EU, je **zahájení veřejné konzultace o výdajových prioritách společného rozpočtu.** Zúčastnit se mohou všechny zainteresované strany na místní, regionální, národní i evropské úrovni. Výstupy z konzultace budou základem práce Evropské komise na přezkumu společného rozpočtu, který je plánován na období 2008/2009.

Paralelně vedle této konzultace již Komise začala s důkladnou **analýzou společné zemědělské politiky,** přezkoumány budou i další významné unijní politiky. Komise navíc zadala externím odborníkům řadu horizontálních a odvětvových studií, jež mají být dokončeny na jaře 2008.

Dokument o veřejné konzultaci nastínil strukturu a zaměření veřejné diskuse o reformě rozpočtu a obsahuje tyto hlavní aspekty a otázky:

- Je rozpočet EU schopen dostatečným způsobem reagovat na měnící se potřeby?
- Která kritéria by měla být použita, aby bylo zajištěno, že je efektivně uplatněna zásada evropské přidané hodnoty?
- Jak by měly výdajové priority správně odrážet cíle politiky? Jaké změny jsou potřebné?
- Jakým způsobem je možné zlepšit účinné a účelné plnění rozpočtu?
- Měla by být ještě dále posílena transparentnost a odpovědnost v oblasti rozpočtu?
- Z jakých zásad by měla vycházet příjmová stránka rozpočtu a jak by měly být tyto zásady převedeny do systému vlastních zdrojů?
- Existuje ještě důvod pro zachování opravného či vyrovnávacího mechanismu?
- Jaký vztah by měl být mezi občany, politickými prioritami a financováním rozpočtu EU?

Veřejná konzultace je otevřena až **do 15. dubna 2008.**

Aktuální struktura společného rozpočtu EU skutečně **neodpovídá výzvam 21. století.** Do zemědělství a rybolovu směřují zhruba dvě pětiny všech výdajů, zatímco rozpočtové prostředky věnující se prioritám Lisabonské strategie pouze mírně překračují hladinu 8 % všech výdajů.

Prvních reformovaných rozpočtů EU se dočkáme nejdříve začátkem nového rozpočtovacího období, tzn. od roku 2014.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/1302>

Česko je mezi nejhoršími státy v čerpání ze strukturálních fondů EU

Evropská komisařka pro rozpočet Dalia Grybauskaitė zveřejnila finanční zprávu o rozpočtu EU pro rok 2006. Ze 106,6 miliardy EUR vydaných v roce 2006 bylo více než **37 % věnováno na podporu soudržnosti a konkurenceschopnosti** pro růst a zaměstnanost ve všech členských státech EU. Dalších 35 % bylo přiděleno na přímou pomoc a výdaje související se zemědělským trhem.

„Pro nové členské státy to byl celkově pozitivní výsledek, neboť všechny **získaly z rozpočtu EU více peněz než v roce 2005**. Přesto se musí letos snažit vykázat lepší výsledky, především v politice soudržnosti,“ zdůraznila komisařka Grybauskaitė.

To se týkalo zejména **České republiky**, která patří z hlediska čerpání ze strukturálních fondů mezi tři nejméně úspěšné státy vůbec, **horší už byly pouze Kypr a Lotyšsko**. Ke konci letošního září české subjekty stihly vyčerpat pouze 46 % finančních prostředků z celkových zhruba 40 miliard korun, které máme ve strukturálních fondech k dispozici.

Ještě horších výsledků jsme dosáhli v čerpání z Fondu soudržnosti. Z celkové alokace 26 miliard korun na roky 2004 až 2006 se podařilo vyčerpat více než 30 %.

Procento čerpání vůči alokaci nových členských států v období 2004 – 2006 k září 2007

Země	Strukturální fondy	Fond soudržnosti
Malta	69 %	49 %
Slovensko	68 %	28 %
Estonsko	66 %	28 %
Maďarsko	66 %	23 %
Polsko	57 %	16 %
Litva	56 %	28 %
Slovensko	55 %	32 %
ČR	46 %	30 %
Lotyšsko	45 %	32 %
Kypr	41 %	40 %

Zdroj: Evropská komise, ČTK

Výsledky průběžných statistik čerpání z fondů EU nelze přeceňovat. Podle pravidla N+2 **budeme moci konečný účet vystavit až na konci roku 2008**. Negativní průběžné výsledky silně ovlivňuje zvolený systém zpětného financování v ČR. V drtivé většině jsou totiž dotace poskytnuty až po dokončení projektů z vlastních či půjčených zdrojů, což působí jako pojistka proti zneužití prostředků z fondů EU.

Již při vstupu do Unie bylo zřejmé, že první programovací období 2004 až 2006 bude spíše zahřívacím kolem, během kterého se všechny relevantní instituce naučí s evropskými dotacemi pracovat a **zkušenosti plně využijí v programovacím období 2007-2013**, kdy máme ročně k dispozici zhruba 4x více prostředků. Bohužel aktuální situace ze začátku října tomu příliš nenasvědčuje, neboť dosud nebyl schválen ani jediný z nových operačních programů.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/1380>

JEDNOTNÝ VNITŘNÍ TRH

Další regulace finančních služeb v EU není na pořadu dne

V odpovědích na otázky evropských poslanců týkajících se otřesů na finančních trzích prezident ECB Jean-Claude Trichet a eurokomisaři McCreevy a Almunia zdůraznili potřebu zlepšení průhlednosti finančních trhů a pravidel řízení rizika v bankách **spíše než přijímání dalších regulačních norem** pro prevenci podobných krizí do budoucna.

Komisař pro vnitřní trh Charlie McCreevy připomenul, že významné legislativní instrumenty EU v této oblasti jako jsou **Basel II** (pro bankovníctví), **MIFID** (pro finanční trhy) a **Solvency II** (pro pojišťovnictví) ještě stále nejsou plně implementovány v praxi všech členských zemí.

Komisař McCreevy se také **silně obul do ratingových agentur**, které „reagovaly velice pomalu, mají slabou metodologii a existuje u nich potenciální konflikt zájmů mezi objektivním ohodnocováním rizika a poradenstvím institucím se strukturou dluhových nástrojů“.

Na poznámku jednoho z europoslanců, který upozornil na paradoxní situaci ECB, která na jednu stranu pumpovala na finanční trh hotovost k usnadnění krátkodobého financování a na druhou stranu si nechala otevřené dveře pro budoucí zvyšování klíčových sazeb, její prezident Trichet odpověděl, že primární cíl centrální banky udržovat cenovou stabilitu se musí oddělit od její **odpovědnosti za hladké fungování peněžních trhů**.

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/042-10230-253-09-37-907-20070910IPR10214-10-09-2007-2007-false/default_en.htm

Komise dokončila odvětvové šetření pojištění podnikatelských rizik

Úřad evropské komisařky Neelie Kroes, odpovědné za ochranu hospodářské soutěže v EU, zveřejnil **odvětvové šetření v oblasti pojištění podnikatelských rizik**.

Závěry šetření varují, že některé současné praktiky v podnikatelském pojištění **mohou omezovat hospodářskou soutěž** a vyvolat kárné řízení před Evropským soudním dvorem. Jedná se zejména o tyto tři oblasti:

Malé a střední podniky zabývající se výzkumem a vývojem v EU se mohou těšit na nový podpůrný komunitární program Eurostars s rozpočtem 400 milionů euro na následujících šest let. Jedním z nejvýraznějších kroků Evropské unie z poslední doby je bezesporu v září navržený energetický liberalizační balíček. O jeho prosazení do praxe se povede zajisté urputný boj mezi členskými státy. Jeho hlavní opatření totiž spočívá v povinném oddělení výroby a zásobování energiemi od rozvodných sítí.

- Určité **praktiky vedoucí k harmonizaci pojistného** v případech, že je soupojištění a zajištění sjednáváno na základě dvoufázového procesu, jehož se účastní vedoucí i jiní pojistitelé či zajišťovatelé – vedou k vyšším cenám podnikatelského pojištění s vyšším rizikem.
- Náznaky možného **selhání trhu u pojišťovacího makléřství** – nedostatek transparentnosti ve způsobu odměňování pojišťovacích makléřů a potenciální konflikt zájmů vedou k vyšším cenám a omezené nabídce, zejména pro malé a střední podniky. Evropská komise chce tento problém řešit při novele směrnice 2002/92/ES o zprostředkování pojištění.
- Případy, u nichž může značně rozšířená tržní praktika **dlouhodobých smluv vést k uzavření trhu** – pokud jsou klienti nuceni uzavřít dlouhodobou smlouvu s tímž pojistitelem, může to ovlivnit konkurenty, kteří se snaží získat přístup na trh nebo zvýšit svůj tržní podíl.

Komise také varovala, že **může neobnovit blokovou výjimku** v oblasti pojištění podnikatelských subjektů, která umožňuje vyjmout pojišťovnictví z některých pravidel ochrany hospodářské soutěže. Tato výjimka začala platit v roce 2003 a skončí v roce 2010. O tom, zda bude prodloužena či ne Evropská komise rozhodne do roku 2009.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/1390>

PODNIKÁNÍ

Eurostars – nový komunitární program pro malé a střední podniky

Evropské malé a střední podniky (MSP) zabývající se výzkumem a vývojem budou mít možnost profitovat z **nového komunitárního programu Eurostars**. Jedná se o společný program Evropské komise a 27 členských států účastnících se iniciativy Eureka (tvoří ji 22 členských států EU včetně ČR a pět dalších států). Rozpočet programu na šestileté období činí 400 milionů eur, Komise se podílí 100 miliony a zúčastněné státy 300 milionů eur. Předpokládá se, že tyto částky mobilizují dalších 400 milionů eur soukromého financování. V rámci programu zapojené členské státy propojí své národní výzkumné programy určené pro sektor MSP, včetně jejich financování. Program **bude spravovat organizace Eureka** se sekretariátem v Bruselu.

Malé a střední podniky tvoří 99 % všech podnikatelských entit v Evropě a jsou rozhodující pro úspěch nové Lisabonské strategie. Mezi nimi hrají hlavní roli MSP zabývající se výzkumem a vývojem. Kvůli své malé velikosti si však na tyto nákladné aktivity **nemohou dovolit investovat takové sumy prostředků** jako velké podniky. Proto jsou ze strany států a EU podporovány programy, jako je například Eurostars.

Program bude podporovat především **větší mezinárodní projekty koordinované malými a středními podniky**

(otevřené i dalším subjektům jako jsou univerzity, výzkumné organizace, ale i velké firmy) zaměřené výhradně na **tržně orientovaný výzkum a vývoj**.

V České republice bude koordinátorem tohoto komunitárního programu **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/05/1404>

ENERGETIKA A DOPRAVA

EU chystá vlastnické oddělení výroby a přenosu energií

Úsilí Evropské komise **vybudovat skutečný jednotný evropský trh s energiemi** je opět o něco blíže svému naplnění. Cílem navrženého legislativního balíčku, který obsahuje řadu liberalizačních opatření, je zvýšit konkurenceschopnost odvětví energetiky, zajistit bezpečnost dodávek, posílit roli spotřebitelů, rozšířit možnost výběru dodavatele, podpořit ekologickou výrobu energií, zvýšit transparentnost tvorby cen a tím zabránit nadměrně vysokým cenám pro koncové zákazníky.

Hlavní navržená liberalizační opatření pro oblast energetiky:

1. **Oddělení výroby a zásobování od rozvodných sítí** (tzv. unbundling) – vlastnictví sítě a provoz sítě by měly být odděleny. To se týká oddělení provozu rozvodných sítí elektřiny a plynu od činností v oblasti zásobování a výroby. Přitom budou dvě možnosti, jak toho dosáhnout:
 - **oddělení vlastnictví**, kdy jeden podnik nesmí být zároveň vlastníkem rozvodných sítí i výrobcem energie nebo dodavatelem energie.
 - **vytvoření „nezávislého provozovatele sítě“** – výrobce nebo dodavatel energie si může ponechat vlastnictví sítě, ovšem za podmínky, že bude provozována zcela nezávislým provozovatelem.
2. **Vzhledem ke strategickému významu energetiky návrhy obsahují pojistky pro případ**, že by společnosti ze třetích zemí chtěly získat významný podíl v sítích dosud vlastněných evropskými výrobci nebo je dokonce ovládnout. Potom by musely prokazatelně a jednoznačně splňovat stejné požadavky na oddělení jako společnosti z EU. Komise může zakročit, pokud kupující není s to prokázat svou přímou i nepřímou nezávislost na činnostech v oblasti zásobování a výroby.
3. **Usnadnění přeshraničního obchodu s energií** – navrhuje se zřídit Agentura pro spolupráci vnitrostátních energetických regulačních orgánů (celoevropský regulátor), která by měla pravomoc přijímat závazná rozhodnutí a doplnila by tak systém národních regulačních orgánů. To zajistí řádné vyřizování přeshraničních případů a umožní to vyvinout skutečně evropskou strukturu fungující jakožto jedna síť.

4. **Efektivnější národní regulační orgány** – spočívá v návrhu opatření k posílení a zabezpečení nezávislosti národních regulačních orgánů v členských státech.
5. **Podpora přeshraniční spolupráce a přeshraničních investic** – v nové Evropské síti pro provozovatele přenosových soustav by provozovatelé distribučních soustav v členských státech EU spolupracovali a vyvíjeli společná obchodní a technická pravidla a bezpečnostní normy a plánovali by a koordinovali investice.
6. **Větší transparentnost** – opatření ke zlepšení transparentnosti trhu, pokud jde o provozování sítí a dodávky, zaručí rovný přístup k informacím, učiní transparentnější tvorbu cen, posílí důvěru v trh a přispěje k zamezení manipulace s trhem.
7. **Posílení solidarity** – ve sbližování vnitrostátních trhů spatřuje Komise lepší šance k tomu, aby si členské státy navzájem pomáhaly při ohrožení energetického zásobování.

Je skutečností, že vnitřní trh s energiemi v EU stále nefunguje a ve velké části zemí **neexistuje reálná konkurence**. Prezentovaná opatření Evropské komise včetně radikálního návrhu na vlastnické, resp. provozovatelské oddělení výroby od přenosu by k jeho dosažení mohla napomoci. Za nezbytnou považujeme pojistku proti ovládnutí energetiky subjekty ze třetích států, které vždy nemusí sledovat pouze ekonomické cíle.

Návrh z pera Evropské komise nyní čeká pravděpodobně **dlouhá cesta s nejistým výsledkem**. Jeho vstup v platnost totiž musí schválit Evropský parlament a členské státy. Některé z nich se přitom spíše než na rozbití lokálních monopolů a podpoře konkurence zaměřují na budování národních megalomanských šampiónů. Kromě Francie patří k nejhlasitějším odpůrcům liberalizačního návrhu i Německo.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/1361>

Pravidla pro přepravu nebezpečných věcí v EU se sjednotí

Začátkem září Evropský parlament schválil návrh směrnice, která aktualizuje a sjednotí do jednoho dokumentu stávající **předpisy upravující přepravu nebezpečných věcí** po železnici, silnici a vnitrozemských vodních cestách. Tato harmonizace usnadní multimodální přepravu v EU, urychlí přepravu nebezpečných věcí a zajistí její vyšší bezpečnost.

Celkový objem přepravy nebezpečných věcí v Unii je přibližně 110 miliard tun za rok, z nichž 58 % se převáží po silnici, 25 % po železnici a 17 % po vnitrozemských vodních cestách.

Z historických důvodů jsou stávající předpisy v oblasti přepravy nebezpečných věcí značně složité. Pravidla pro jednotlivé druhy přepravy **obsahují zbytečné rozpory** a některá ustanovení již jsou či v dohledné době budou bezpředmětná. Navíc pro přepravu nebezpečných věcí po vnitrozemských vodních cestách dosud žádné předpisy nebyly přijaty.

Podle směrnice budou mít členské státy současně možnost stanovit z bezpečnostních důvodů zvláštní pravidla pro přepravu nebezpečných věcí, které nespádají do působnosti směrnice, a to zejména v osobních vlacích. Rovněž budou **moci zakázat přepravu nebezpečných věcí na svém území**, a to výlučně z jiných důvodů, než je bezpečnost během přepravy.

Směrnice by měla být definitivně schválena na říjnové **Radě EU k dopravě**, vzhledem k předjednanému řešení by se mělo jednat spíše o formalitu.

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/062-9995-246-09-36-910-20070823IPR09758-03-09-2007-2007-false/default_cs.htm

Liberalizace železniční dopravy se blíží

Úspěšným hlasováním ve třetím čtení v Evropském parlamentu prošel tzv. **třetí železniční balíček**, jehož cílem je přispět ke zvýšení konkurenceschopnosti evropských železnic.

Legislativní balíček představila Evropská komise již v roce 2004 a původně se skládal ze čtyř legislativních návrhů. Návrh nařízení, které zavádělo kompenzace za zpoždění v nákladní dopravě poslanci odmítli. Nyní schválený **balíček obsahuje tři normy**, které se týkají práv cestujících, otevření železničního trhu a evropského osvědčení pro strojvedoucí.

1. Nařízení o právech a povinnostech cestujících v železniční dopravě

Od roku 2009 budou mít cestující v mezinárodní a vnitrostátní železniční dopravě určitá základní práva. Železniční společnosti budou povinny zavést nediskriminační pravidla pro přístup osob se sníženou pohyblivostí, a to i ve stanicích bez obsluhy, a informovat cestující o jejich právech.

V případě, že za zpoždění ponese odpovědnost železniční společnost, bude muset cestujícím vyplácet náhradu ve výši 25 % jízdného za 60 minut zpoždění a 50 % za 120 minut zpoždění.

Nízká sklizeň v Evropě, celosvětově silná poptávka a vysoké ceny obilí přinutili Evropskou unii pozastavit pravidlo povinného nechávání desetin zemědělské půdy ležet ladem. Ministři zemědělství členských států schválili reformu cukrovárnictví, která povede k dalšímu zkrácení výrobních kvót na cukr. Za účelem zintenzivnění boje proti padělání eur navrhuje Evropské komise nové opatření, které by banky přinutilo ověřovat pravost eurových bankovek a mincí před jejich vrácením do peněžního oběhu.

Do působnosti nařízení spadá rovněž přeprava dětských kočárků, invalidních vozíků, jízdních kol a sportovních potřeb. Každý vlak musí mít prostor **vyhrazený pro přepravu těchto předmětů**.

Členský stát bude moci udělit výjimku na dobu nejvýše pěti let, kterou lze obnovit dvakrát na dobu nejvýše pěti let (tj. **celkem na 15 let**), z uplatňování některých povinností tohoto nařízení na vnitrostátní osobní železniční dopravní spoje. Členské státy mohou dále vyjmout z uplatňování ustanovení tohoto nařízení městské, příměstské a regionální osobní železniční spoje.

2. Směrnice na otevření trhu s mezinárodní železniční přepravou osob od roku 2010

Od ledna 2010 bude **mezinárodní železniční doprava otevřena hospodářské soutěži**. Nejdéle dva roky po vstupu této směrnice v platnost však musí Komise provést hodnocení situace a posoudit, zda by bylo možné uvažovat do budoucna o další liberalizaci a zahrnout také vnitrostátní přepravu.

3. Směrnice o vydávání osvědčení strojvedoucím obsluhujícím hnací vozidla a vlaky

Strojvedoucí vlaků budou muset vlastnit **osvědčení, kterým prokáží, že splňují minimální požadavky**, pokud jde o zdravotní způsobilost, základní vzdělání a všeobecné odborné znalosti. Do působnosti směrnice mohou být zahrnuti i jiní členové posádky než jen strojvedoucí vlaků. Nejdéle 30 měsíců po vstupu směrnice v platnost má Komise povinnost předložit hodnocení členů posádky, kteří plní bezpečnostní úkoly. Bylo dojednáno, že Evropská agentura pro železnice vypracuje 18 měsíců po vstupu směrnice v platnost zprávu o problémech v souvislosti s těmito pracovníky a posoudí, zda by bylo vhodné zavést pro ně podobný systém jako pro strojvedoucí.

Definitivní vstup nové železniční legislativy v platnost **čeká již jen na souhlas ministrů dopravy členských států**.

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/062-10639-267-09-39-910-20070823IPR09782-24-09-2007-2007-true/default_cs.htm

ZEMĚDĚLSTVÍ A RYBOLOV

Národní dorovnání přímých plateb nedosáhne maxima

Podle ministra zemědělství bude v příštím roce národní **dorovnání přímých plateb zemědělcům o několik procent nižší**, než je maximální hranice povolená Evropskou unií. Důvodem jsou škrty ministerstva financí při sestavování státního rozpočtu na rok 2007. Ministr to řekl na celostátním semináři Zemědělského svazu ve Žďáru nad Sázavou, uvádí ČTK.

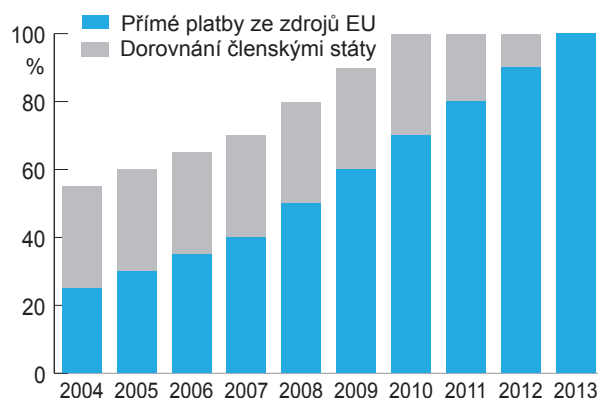
„Věřím, že se podaří ten propad ještě nějakým způsobem snížit, nicméně je potřeba se připravit na to, že rozpočet nebude v té optimistické podobě, jako byl v roce 2007,“ řekl Gandalovič pro ČTK.

Postupné zavádění přímých plateb upravila při našem vstupu do EU „**Přístupová smlouva**“. Podle ní budou přímé platby zemědělcům v nových členských státech (včetně ČR) v následujících deseti letech zaváděny postupně. Po přistoupení v roce 2004 zemědělci z těchto zemí dostanou 25 % plné výše přímých plateb v EU-15, rok po té 30 % a v roce 2006 již 35 %. Od roku 2007, kdy zemědělci nových členů dosáhnou již na 40 % přímých plateb v EU-15, se bude tento podíl zvyšovat každý rok o 10 procentních bodů až na 100 % v roce 2013.

Nové členské státy budou mít po celou dobu postupného zavádění přímých plateb možnost **navýšit je z vlastních prostředků až o 30 %** nad hodnotu, která platí pro daný rok. Podpora však nikdy nemůže přesáhnout 100% hranici.

Ministr Gandalovič uvedl, že pro příští rok se zatím počítá s doplňkem 27 %. V minulém roce doplatek činil maximálních 30 %.

Přímé platby do zemědělství

Povinné vynímání půdy z produkce se zrušilo

Z důvodu nízkých sklizní a výrazného zvýšení cen obilnin Evropská komise navrhla, aby byl pro setbu tento podzim a jaro 2008 **snížen z 10 % na 0 % podíl zemědělské půdy povinně vyjímáné z produkce**. Ta dosud leží ladem. Návrh již schválila Rada EU k zemědělství. Zároveň jsou zrušeny také exportní refundace na export obilovin z EU do třetích zemí.

Opatření si klade za cíl **zvýšit evropskou produkci obilnin**. Sklizeň z roku 2006, která byla oproti původním odhadům výrazně nižší, způsobila během posledních několika měsíců jisté problémy v zásobování a vedla k historickému zvýšení cen obilovin. Odborníci se domnívají, že vzhledem ke špatným klimatickým podmínkám letošního léta bude sklizeň 2007 ještě nižší než loni.

Rozloha zemědělské půdy v EU, která v současné době podléhá povinnému vynětí z produkce, představuje cca. 3,8

mil. hektarů. Snížení podílu půdy vyňaté z produkce na nulu podle odhadů Evropské komise povede k tomu, že 1,6 až 2,9 milionů hektarů bude vráceno zpět do produkce. Vzhledem k průměrným výnosům by se jednalo o **přibližně 10 milionů dodatečných tun obilovin**.

Českých farmářů se opatření nedotkne, protože spolu s dalšími novými členskými státy **mají z pravidla na neobdělávanou půdu výjimku**.

Povinnost nechat desetinu půdy ležet ladem je jen **jedním z řady absurdních prvků společné zemědělské politiky**. Je pozitivní, že Evropská komise i zástupci členských států našli vůli k jeho zrušení – byť pouze dočasně a vyvolanému vnějšími okolnostmi.

<http://www.europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/1329>

Ministři zemědělství členských států EU schválili reformu cukrovarnictví

Ministři zemědělství Evropské unie podpořili změny režimu restrukturalizace cukrovarnického průmyslu, které mají tento režim zefektivnit, a **snížit tak produkci cukru v Evropské unii** na udržitelnou úroveň. Cílem za celou EU je do roku 2010 snížit cukernou kvótu o šest milionů tun, a tak splnit závazky u Světové obchodní organizace.

Režim restrukturalizace byl hlavním prvkem reformy společné organizace trhů v odvětví cukru z roku 2006, v jejímž rámci jsou producenti finančně motivováni k odchodu z odvětví. Během prvních dvou let trvání režimu se však **producenti vzdali mnohem menšího objemu kvót**, než se očekávalo, a proto bylo nezbytné režim změnit. Pro hospodářský rok 2008/09 obdrží pěstitelé dodatečnou platbu ve výši 237,5 EUR na tunu kvóty, které se podnik vzdá.

Další **snížování kvót nebude plošné**, což by výrazně poškodilo české producenty, kteří razantní restrukturalizací spojenou se snížením výroby cukru prošli již v minulosti. Pro Českou republiku to ale neznamená, že se kvóty pro ČR nesníží vůbec. Sníží se jen zhruba o 40 procent méně než členskými státy, které tento sektor ještě vůbec nerestrukturalizovaly. Novinkou je i skutečnost, že snížení kvóty bude moci iniciovat i pěstitel cukrové řepy, nejen její zpracovatel.

<http://www.europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/1401>

JUSTICE A ZÁLEŽITOSTI VNITRA

Do boje proti padělání eura se zapojí banky

Evropská komise navrhla opatření na zesílení ochrany proti padělání eurových bankovek a mincí. Podstatou návrhu je **požadavek na banky a podobné instituce, aby ověřovaly pravost eurobankovek a euromincí**, než je uvedou zpátky do oběhu.

Evropský komisař **Siim Kallas**, který je odpovědný za boj proti podvodům, v této souvislosti uvedl: „padělání eura zůstává významnou nelegální aktivitou, avšak naše zpráva poukazuje na to, že systém ochrany eur pracuje efektivně. Avšak navrhujeme zlepšení stávající legislativy. Pro zvýšení důvěry v používanou měnu Komise navrhuje, aby profesionální peněžní instituce byly povinny ověřovat pravost peněz v oběhu.“

Evropská exekutiva zároveň zveřejnila zprávu, která **chválí členské státy za harmonizaci trestních postihů pro padělatele eurových bankovek a mincí v EU**.

Z výročního reportu za loňský rok vyplývá, že loni bylo z **oběhu staženo téměř 164 tisíc padělaných euromincí**, nejvíce z nich připadalo na mince s nominální hodnotou 2 eura. V oběhu přitom cirkulují mince v celkové hodnotě 69 miliard eur.

V zájmu posilování důvěryhodnosti eurových mincí Komise dále navrhuje **zvýšit spolupráci mezi národními orgány na vymáhání práva a Europolem**.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/1353>

Padělané eurové mince zachycené v oběhu

Zdroj: Evropský úřad pro boj proti podvodům - OLAF

REGIONÁLNÍ POLITIKA

MMR potvrdilo možnost vyhlášovat výzvy k předkládání žádostí o dotace

Jednání orgánů působících v implementační struktuře Národního strategického referenčního rámce potvrdilo, že zahájení čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU je **možné již před ukončením vyjednání operačních programů s Evropskou komisí**. Jednání se zúčastnili zástupci ministerstva pro místní rozvoj (MMR), ministerstva financí a řídicích orgánů operačních programů.

Každý řídicí orgán má oprávnění vyhlásit výzvu i vydat rozhodnutí o udělení podpory již dnes, a to v souladu s legislativou ČR i EU. Není obecně nutné čekat až na schválení

Ministerstvo pro místní rozvoj, které je v České republice koordinátorem strukturální a kohezní pomoci EU, potvrdilo, že řídicí orgány jednotlivých operačních programů mohou vydávat výzvy k předkládání žádostí o dotace, i když vlastní operační program ještě není schválen Evropskou komisí. Snaha snížit počty obětí dopravních nehod v Evropě vedla Evropskou komisi k předložení plánů na zavedení inteligentních systémů v automobilech, včetně funkce automatického tísňového volání v případě havárie.

příslušného operačního programu Evropskou komisí. Je na příslušném řídicím orgánu, **aby zvážil rizika vyplývající pro něj z dosud neuzavřených jednáních** o operačních programech s EK, uvádí hlavní tuzemský koordinátor politiky hospodářské a sociální soudržnosti MMR.

Rizikem je skutečnost, že v případě neschválení operačního programu Komisí nebudou na vybrané a eventuelně zafinancované projekty uvolněny prostředky ze strukturálních fondů. Naopak přílišné otálení s vypisováním výzev představuje nebezpečí, že pokud v letošním roce nebude dostatečný počet projektů schválen a nezačne se s jejich realizací, **část alokace strukturální pomoci na letošní rok nebude využita**.

Zatím byly vyhlášeny výzvy k předkládání žádostí o dotace z fondů EU u těchto operačních programů (OP):

- OP Průmysl a inovace
- OP Doprava
- OP Životní prostředí
- ROP Střední Morava
- ROP Moravskoslezsko
- ROP Severovýchod
- ROP Jihovýchod
- ROP Jihozápad
- ROP Střední Čechy

Podle informací Evropské komise by první operační programy mohly být schváleny v říjnu, a jednalo by se o OP financované z Evropského sociálního fondu:

- **OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost**
- **OP Lidské zdroje a zaměstnanost**
- **OP Praha – Adaptabilita**

S problematikou využívání prostředků ze strukturálních a Kohezního fondu úzce souvisí i dostatečná komunikace vůči veřejnosti a řešitelům projektů. Tu by měl zlepšit **Jednotný systém informování veřejnosti a představitelů veřejné správy o možnostech čerpání evropských fondů**, který schválila vláda. Systém má tři základní oblasti:

- **národní úroveň** – komunikační plán Operačního programu Technická pomoc na léta 2007-2013 pro úroveň řízení NSRR,
- **úroveň operačních programů** – komunikační plány jednotlivých OP,
- **koordinace všech komunikačních aktivit**, kterou realizuje pracovní skupina pro informace a publicitu fondů EU.

<http://www.mmr.cz/index.php?show=001021718>

<http://www.mmr.cz/index.php?show=001021720>

ZDRAVÍ A OCHRANA SPOTŘEBITELE

EU chce zavést inteligentní automobily

Snaha **snížit počet obětí dopravních nehod v EU** vedla Evropskou komisi k předložení nových plánů na rychlejší

zavedení bezpečnějších, čistších a promyšlenějších aut. Koncem tohoto roku Komise zahájí v této souvislosti jednání s evropskými a asijskými automobilkami, která by měla vyústit v dosažení dohody o zavedení automatického celoevropského tísňového volání z palubního systému vozidla („e-Call“) jako standardního vybavení všech nových vozidel od roku 2010. Brusel bude zároveň podporovat zavádění dalších záchranných technologií a prozkoumá, jakým způsobem mohou nové technologie přispět k tomu, aby vozidla byla ekologičtější a promyšlenější.

Za účelem zlepšení bezpečnosti dokument Komise podporuje zavedení technologií pro předcházení nehodám:

- Komise vyzývá členské státy, které dosud nepodepsaly **memorandum o porozumění o systému e-Call** založeného na jednotném evropském čísle tísňového volání 112, aby tak učinily do konce roku 2007. V případě, že memorandum do roku 2008 nepodepíše dostatečný počet států, plánuje Komise pro nadcházející rok případná regulační opatření.
- Komise závěrem roku prokonzultuje možnost, jak uspišit **dostupnost elektronické kontroly stability (ESC)** pro automobily střední třídy a malé automobily.
- Komise ještě v tomto roce provede konzultace, zda by zabudované **systémy na posílení brzd a senzory varující řidiče před nehodou** o půl vteřiny dříve měly být povinnou výbavou u všech automobilů.

Komise rovněž do poloviny roku 2008 vypracuje pokyny k poskytnutí pobídek za promyšlené automobilové systémy, například ve formě daňových úlev, pro jednotlivé členské státy. S cílem dosáhnout ekologičtější silniční dopravy navrhne Komise v roce 2008 **plán zavádění nejefektivnějších technologií na snížení emisí CO₂**, které budou zaměřeny jak na vozidla, tak na infrastrukturu.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/1342>

Evropský parlament podpořil snahu Evropské komise zredukovat a zjednodušit evropskou legislativu. Její příliš velká složitost představuje administrativní zátěž vůči podnikatelské sféře a nijak neprospívá ani běžným občanům. Analýza Evropská komise prokázala, že nejnižší zdanění práce si užívají zaměstnanci na Kypru, naopak nejvyšší mají v Belgii. Česká republika je v tomto ohledu průměrnou evropskou zemí, když zdanění práce zde mírně překračuje 40 % průměrné mzdy.

3. ZÁŘÍ

Španělsko žádá Evropskou agenturu pro námořní bezpečnost o pomoc po nehodě v Gibraltaru:

<http://www.emsa.europa.eu/ennews20070903101748.html>

Je nutné snížit kvóty rybolovu pro většinu druhů ryb v Baltickém moři v roce 2008: http://ec.europa.eu/fisheries/press_corner/press_releases/com07_57_en.htm

Ceny léků a úhrady: http://ec.europa.eu/health/ph_information/dissemination/hsis/hsis_17_en.htm

4. ZÁŘÍ

Evropští poslanci budou diskutovat o jednodušších zákonech: http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/008-122-324-11-47-901-20061121STO00121-2006-20-11-2006/default_cs.htm

Plán růstu HDP v Eurozóně: http://ec.europa.eu/economy_finance/indicators/euroareagdp_en.htm

5. ZÁŘÍ

Přeprava nebezpečných látek pod drobnohledem poslanců: http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/062-9920-246-09-36-910-20070830STO09906-2007-03-09-2007/default_cs.htm

6. ZÁŘÍ

Výbor regionů podporuje posilování Evropské politiky sousedství:

http://www.cor.europa.eu/en/press/press_07_09099.html

EP podpořil strategii EU na podporu členských států při snižování škod souvisejících s alkoholem: http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/067-10004-246-09-36-911-20070823IPR09767-03-09-2007-2007-true/default_cs.htm

7. ZÁŘÍ

Zhodnocení hospodářské činnosti Generálního ředitelství pro hospodářské a finanční záležitosti Evropské komise:

http://ec.europa.eu/economy_finance/about/evaluation/evaluation_ecfin_en.htm

10. ZÁŘÍ

Speciální report ke Společnému harmonizovanému programu EU pro podnikatelské a spotřebitelské průzkumy:

http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2006/eespecialreport0506_en.htm

Komise navrhuje činnosti pro posílení elektronických dovedností (e-Skills) ve 21. století: http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=952

11. ZÁŘÍ

Zpráva Europolu: 8 tun ukradeného bankovního papíru zabaveno: <http://www.europol.europa.eu/index.asp?page=news&news=pr070910.htm>

Evropští poslanci a experti debatovali o globálním oteplování: http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/064-10228-253-09-37-911-20070910IPR10201-10-09-2007-2007-false/default_en.htm

Povinná tělesná výchova ve školách?:

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/038-10227-253-09-37-906-20070910IPR10200-10-09-2007-2007-false/default_en.htm

Koordinátoři transevropské dopravní sítě zaslali své druhé roční zprávy vicepresidentovi Evropské komise Barrotovi:

http://ec.europa.eu/ten/transport/coordinators/index_en.htm

12. ZÁŘÍ

Aktualizace seznamu aerolinií, které mají zakázaný provoz v rámci Evropské unie:

http://ec.europa.eu/transport/air-ban/list_cs.htm

GŘ pro životní prostředí EK spustilo nové webové stránky „ochrana ozónové vrstvy“:

<http://ec.europa.eu/environment/ozone/index.htm>

Evropská komise a Srbsko ukončily vyjednávání Dohody o stabilizaci a přidružení: http://ec.europa.eu/enlargement/enlargement_process/accession_process/how_does_a_country_join_the_eu/sap/history_en.htm#sap_agreement

Zpráva Eurostatu - Mzdové náklady v eurozóně vzrostly o 2,5%: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/pls/portal/docs/PAGE_PGP_PRD_CAT_PREREL/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2007/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2007_MONTH_09/3-12092007-EN-BP.PDF

13. ZÁŘÍ

Komise přijala nové sdělení k nejvzdálenějším regionům EU: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/communic/comm_en.htm

Výbor životního prostředí Evropského parlamentu požaduje strop emisí CO2 pro automobily ve výši 120 g/km:

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/064-10234-254-09-37-911-20070910IPR10218-11-09-2007-2007-false/default_en.htm

14. ZÁŘÍ

Boj proti pašerákům cigaret:

http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/036-10175-254-09-37-905-20070906STO10166-2007-11-09-2007/default_cs.htm

Evropská komise je největší světový veřejný investor do nanotechnologie: <http://ec.europa.eu/research/index.cfm?pg=newsalert&lg=en&year=2007&na=na-130907>

Kohezní politika na období 2007-2013 - Komise schválila národní strategii a priority pro Finsko:

http://ec.europa.eu/employment_social/emplweb/news/news_en.cfm?id=287

Kalendárium

17. ZÁŘÍ

Evropský Ombudsman tlačí na Komisi k vypořádání stížností ohledně směrnice o pracovní době:

<http://www.ombudsman.europa.eu/release/en/2007-09-17.htm>

Nebezpečné hračky z Číny – europoslanci vyjadřují obavy:

http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/063-10176-255-09-37-911-20070906STO10167-2007-12-09-2007/default_cs.htm

Závěry ze summitu EU - Ukrajina:

http://www.consilium.europa.eu/cms3_applications/applications/newsroom/LoadDocument.asp?directory=en/er/&filename=95956.pdf

Trh práce a vývoj mezd v roce 2006:

http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/labour_mkt_wage2007_en.htm

Daňové zatížení práce v % v roce 2006

Kypr *	19,0	ČR	42,6
Irsko	23,1	Rumunsko *	43,0
Malta *	24,2	Polsko	43,7
Velká Británie	33,9	Finsko	44,1
Portugalsko	36,3	Nizozemsko	44,4
Lucembursko	36,5	Litva *	44,4
Slovak Rep.	38,5	EU 27 *	44,7
Řecko *	38,8	Itálie	45,2
Bulharsko *	38,9	Švédsko	47,9
Španělsko	39,1	Rakousko	48,1
Dánsko	41,3	Francie	50,2
Estonsko *	41,6	Maďarsko	51,0
Lotyšsko *	42,2	Německo	52,5
Slovinsko *	42,4	Belgie	55,4

Zdroj: Evropská komise, pozn.: pro bezdětného poplatníka s průměrnou mzdou, *) údaje za rok 2005,

18. ZÁŘÍ

Reformní smlouva EU – Europoslanci apelují na zařazení Listiny základních práv a svobod: http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/002-10379-260-09-38-901-20070913STO10363-2007-17-09-2007/default_en.htm

19. ZÁŘÍ

Zápis ze zasedání Rady EU k justici a záležitostem vnitra: http://www.consilium.europa.eu/cms3_applications/applications/newsroom/LoadDocument.asp?directory=en/jha/&filename=95982.pdf

20. ZÁŘÍ

Evropští poslanci chtějí jasnější pravidla pro mezinárodní rozvody: http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/016-10384-267-09-39-902-20070913STO10370-2007-24-09-2007/default_en.htm

Nová strategie pro zdraví zvířat - „prevence je lepší než léčba“: http://ec.europa.eu/food/animal/diseases/strategy/index_en.htm

21. ZÁŘÍ

EP: účinnost stanovení minimální mzdy v boji proti chudobě: http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/008-10387-260-09-38-901-20070913STO10373-2007-17-09-2007/default_cs.htm

Komise zveřejnila nejaktuálnější statistická obchodní data v zemědělství: http://ec.europa.eu/agriculture/agrista/tradestats/2006/index_en.htm

24. ZÁŘÍ

Evropský hospodářský a sociální výbor přijal doporučení k úsporám energie, skladování uhlíku, biopaliv a skleníkových plynů: <http://eesc.europa.eu/activities/press/cp/docs/2007/communique-presse-eesc-085-2007-en.doc>

25. ZÁŘÍ

European Job Days - Největší veletrh pracovních příležitostí v EU: http://ec.europa.eu/employment_social/emplweb/news/news_en.cfm?id=289

26. ZÁŘÍ

EP podporuje obnovitelné energie: http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/051-10638-267-09-39-909-20070823IPR09781-24-09-2007-2007-false/default_cs.htm

Zpráva o implementaci akčního plánu „Podpora jazykového vzdělávání a jazykové rozmanitosti“: http://ec.europa.eu/education/policies/lang/policy/report_en.html

27. ZÁŘÍ

EP stanovil priority pro legální i ilegální imigraci: http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/018-10644-267-09-39-902-20070823IPR09787-24-09-2007-2007-false/default_cs.htm

Evropský parlament žádá bezpečnostní normy u hraček: http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/063-10648-267-09-39-911-20070823IPR09791-24-09-2007-2007-true/default_cs.htm

Zápis ze zasedání Rady EU k zemědělství a rybolovu: http://www.consilium.europa.eu/cms3_applications/applications/newsroom/loadDocument.ASP?cmsID=221&LANG=en&directory=fr/agricult/&fileName=96096.pdf

28. ZÁŘÍ

Komise zahájila přestupkové řízení proti 7 členským státům EU kvůli rybolovu tuňáků: http://ec.europa.eu/fisheries/press_corner/press_releases/com07_62_en.htm

Koncem ledna evropská exekutiva zveřejnila šetření v oblasti retailového bankovníctví se závěrem, že konkurence bankovních služeb pro drobné klienty není dostatečná a potenciál jednotného vnitřního trhu Evropské unie není dostatečně využit. Jako jedna z příčin jsou zmíněny i vysoké překážky v mobilitě bankovních klientů – zejména při změně běžných účtů. Podle Evropské komise právě mobilita klientů a možnost volby vyvolávají žádoucí tlak na banky, aby neustále zlepšovaly své služby.

KOMISE CHCE ZVÝŠIT MOBILITU BANKOVNÍCH KLIENTŮ

Za účelem zvýšení mobility bankovních klientů evropská exekutiva iniciovala vznik **expertní skupiny**, která měla pojmenovat existující překážky, bránící klientům častěji měnit bankovní účty, a navrhnout opatření na zlepšení. Skupina složená z 19 expertů z bankovníctví, akademické sféry a organizací na ochranu spotřebitelů nakonec identifikovala čtyři okruhy bariér:

- informační asymetrie a neprůhlednost poplatků,
- produktové balíčky a vázání produktů,
- administrativní břemeno,
- poplatky za zrušení účtu

a přišla s **37 doporučeními**. Ta nejsou právně závazná, Komise se však jimi bude vážně zabývat a po jejich vyhodnocení se bude některá z nich snažit prosadit do praxe.

Mobilitu klientů snižuje nedostatek informací...

Za jeden z důvodů nízké mobility bankovních klientů expertní skupina považuje informační asymetrii a neprůhlednost poplatků. Řada klientů nemá dostatečné vzdělání a schopnosti, aby byli schopni orientovat se mezi nejrůznějšími poplatky a rozpoznat výhodnost bankovních služeb. Proto klienti aktivně **nevyhledávají vždy nejlepší nabídku** a jsou-li víceméně spokojeni, zůstávají u svých dosavadních bank.

Problém nedostatku informací částečně vyřeší **nová směrnice o platebních službách na vnitřním trhu**. Podle ní budou muset poskytovatelé platebních služeb s patřičným předstihem uvědomit klienta o všech relevantních informacích a podmínkách služby, a to na papíře či jiném trvanlivém médiu.

...a taky jejich nezájem

Vedle nízké finanční gramotnosti je ale podstatným důvodem **nezájem klientů**. Místo pečlivého zkoumání podmínek jednotlivých bank si klienti své účty otevírají u bankovních ústavů s dobrým jménem či s nejbližší pobočkou. Nezájem klientů se odráží i v malé znalosti bankovních poplatků, které platí.

Dá se to vysvětlit tím, že domácnosti **za bankovní poplatky utrácejí relativně malé částky**, než aby se jim vyplatilo podrobně studovat bankovní ceníky a hledat výhodnější nabídky. V ČR je podle statistiky rodinných účtů podíl výdajů na bankovní služby nižší než 0,6 % celkových výdajů na spotřebu.

Řešení problému informační asymetrie spočívá hlavně ve **zlepšení vzdělávacího systému**. Expertní skupina proto navrhuje zařazení předmětu Financí do školních osnov. Kromě toho experti navrhují, aby byl na každé pobočce a bankovním webu zdarma k dispozici přehled všech bankovních poplatků a úroků, což velká část bank plní již nyní. Uvažovanou novinkou jsou výroční přehledy sumarizující všechny zaplacené poplatky a úroky klientem, které by jim banky musely každoročně posílat.

Zakáže se vázání a balíčkování produktů?

Mezi další identifikované překážky častějším změnám banky byly zařazeny produktové balíčky a vázání produktů. Tyto praktiky jsou populární, neboť kombinace více produktů do jednoho balíčku představuje **úsporu transakčních a distribučních nákladů** a klientům je možno nabídnout nižší poplatek, než kdyby si v balíčku zahrnuté produkty pořídili zvlášť.

Na druhou stranu balíčky mohou omezovat konkurenci, neboť snižují cenovou porovnatelnost a **odrazují klienty od změny banky**. Pokud má klient od banky celý balíček produktů, patrně nevyužije lepší nabídky konkurence pouze u jednoho z nich. Obdobné je to i u vázání produktů, kde poskytnutí jednoho skvělého produktu je podmíněno koupí jiných produktů.

Definice produktových balíčků a vázání produktů

Vázání produktů nastává v situaci, kdy jsou dvě nebo více bankovní služby prodávány společně v balíčku a alespoň jedna služba není prodávána samostatně. Vázání produktů tak klienty nutí si poříditi dodatečné produkty, které možná nepotřebují.

Produktové balíčky tvoří dvě nebo více bankovní služby prodávané společně. Tyto služby mohou být k dispozici buď pouze v balíčku (čistě balíčky) nebo i izolovaně, ale v balíčku jsou levnější, než kdyby se prodávaly zvlášť (smíšené balíčky).

Zdroj: Definice Evropské komise

Mezi návrhy expertní skupiny pro zvýšení klientské mobility nalezneme **zákaz vázání produktů či vytváření čistých balíčků** bankami. Banky by tak musely nabízet všechny vázané služby či služby v balíčku také individuálně.

U smíšených balíčků expertní skupina požaduje **více informací**, zejména aby byli klienti informováni o cenách v balíčku zahrnutých produktů, kdyby si je chtěli poříditi samostatně.

Administrativní a časová náročnost překážkou

Změna běžného účtu často představuje složitou operaci spočívající ve vyplňování formulářů pro otevření nového a uzavření starého účtu, v převodu peněžních zůstatků, v přenastavení příkazů k inkasu a trvalých příkazů k úhradě či informování všech subjektů, s kterými má klient hospodářské vztahy. Absolvování celé této cenově i časově náročné procedury **řadu klientů odradí** a raději zůstanou u své původní banky.

V některých státech byla pro usnadnění změny bankovních účtů z původní do nové banky zavedena speciální **schémata sloužící drobným klientům**. Ta mají v zásadě dvojí podobu:

- **Změnové služby** (switching services) – jedná se o sadu kroků ze strany původní banky i nové banky, zajišťující pro klienta převod účtu i všech k němu náležících platebních operací. V Evropské unii funguje například ve Velké Británii, Nizozemsku, Itálii a Irsku (viz tabulka).

Analýza

- **Změnové návody** (switching guides) – jedná se o příručky, které klientům popisují jednotlivé akce, které musí provést, aby si změnil bankovní účet včetně všech k němu náležících platebních operací.

Experti navrhli **povinné zavedení pomocných schémat**. A to jak pouze změnových návodů, tak změnových služeb nebo i kombinací obou schémat najednou. Padly názory na vytvoření těchto schémat na národní nebo na celoevropské úrovni.

Domníváme se, že vytvoření změnové služby pro celou EU by v analýze nákladů a přínosů neobstálo. Vzhledem k odlišnosti platebního prostředí v EU – i když ji SEPA významně sníží – a převažujícímu zájmu klientů o domácí banky by se jednalo o velice **nákladný projekt, který by využilo minimum klientů**.

Přenositelnost čísla účtu není (zatím) řešením

Radikálnějším opatřením, jak eliminovat administrativní a časové náklady při změně bankovního účtu, je **přenositelnost jeho čísla**. Klient si otevře nový účet u jiné banky, který ale bude mít naprosto identické číslo, jako účet původní. Klient nebude muset informovat své obchodní partnery o novém čísle, nebude muset měnit nastavení trvalých příkazů k úhradě či k inkasu.

Na první pohled lákavá myšlenka v sobě skrývá řadu omezení a překážek, které v **současnosti činí zavedení systému neproveditelným**. Přenositelnost čísla účtů v celé EU vyžaduje jednotnou formu číslování. Tu pro celou EU splňují pouze standardy čísla účtu IBAN a bankovního identifikátoru BIC.

IBAN a BIC nejsou ideální

Standardy IBAN a BIC pro tento účel **nejsou vhodné**. Zahrnují v sobě identifikaci země i banky. To by při přenositelnosti čísla zcela ztratilo smysl a vedlo by ke zmatkům a záměnám. Navíc IBAN a BIC užívá 36 zemí, nejen členové EU, které by musely se změnou souhlasit. Alternativou pro nejbližší období není ani vybudování nového standardu číslování evropských účtů. Vyvolalo by totiž vysoké dodatečné náklady pro banky do platební infrastruktury i pro jejich zákazníky.

Tabulka: Příklad změnové služby v Irsku

Kdo je za co odpovědný?			Časové lhůty
Původní banka	Nová banka	Klient	
• nové bance poskytnete informace o klientově trvalých příkazech k úhradě a příkazech k inkasu• informuje příkazce příkazů k inkasu o klientově novém účtu• zruší původní účet a peněžní zůstatky převede na nový účet• klientovi vydá zprávu o zrušení účtu	• dá klientovi informační balíček ke změně účtu a vysvětlí mu celý proces změny účtu a jednotlivé kroky• klientem podepsaný formulář ke změně účtu pošle původní bance• k novému účtu nastaví trvalé příkazy k úhradě po té, co je obdrží od původní banky	• obecně komunikuje pouze s novou bankou, když používá formuláře v obdrženém informačním balíčku ke změně účtu• podepíše formulář ke změně účtu• informuje svého zaměstnavatele a další partnery o novém účtu	• otevření nového účtu, nastavení platebních příkazů do 10 pracovních dní• zrušení původního účtu, převod peněžních zůstatků na nový účet, informování příkazců u inkasa o novém účtu do 7 pracovních dní• kompletní změna účtu do 10 pracovních dní

Pozn.: službu upravuje Irish Banking Federation Code of Practice on Switching Accounts, zahrnuje běžné, vkladové a spořicí účty.

Změna účtu z jedné banky do druhé by i při zachování čísla **nebyla pro klienta bezpracná**, neboť řada bankovních produktů (platební karty, kontokorentní úvěry) se vztahuje k danému účtu. Při jeho zrušení a otevření u jiné banky by musely být zrušeny a znovu sjednávány. Nová banka by v souladu s pravidly proti praní špinavých peněz na nového klienta měla požadované administrativní nároky. Přenesení účtu ztěžuje i právní úprava bankovního tajemství a ochrany osobních dat.

Přenositelnost čísla bankovních účtů je spíše **projektem budoucnosti**. Aktuálnější se stanou až po úspěšném zavedení SEPA v rámci budoucí možné revize čísel IBAN a BIC.

Poplatky za zrušení účtu odrazují od změny

Pro klienty, kteří uvažují o zrušení účtu a přechodu ke konkurenci, může být poplatek za zrušení faktorem, který zvažují. Ve většině zemí EU ale nejsou aplikovány, ani v České republice je největší banky klientům **již neúčtují**.

Situaci částečně harmonizuje nová směrnice o platebních službách, podle které za vypovězení smluvního vztahu uzavřeného na dobu alespoň 12 měsíců nebo na neurčito **nesmí být účtovány žádné poplatky**. Expertní skupina navrhuje, aby se poplatky za zrušení nesměly účtovat ani u krátkodobých kontraktů do jednoho roku. Domníváme se, že samoregulace odvětví se tímto směrem stejně vyvíjí.

Další analýza je zapotřebí

Strnulost, stagnace a nulová mobilita klientů dlouhodobě neprospívá tržnímu prostředí. Zvýšení četnosti změny bank je příležitostí pro **kultivaci bankovního trhu**. Využijí ji zejména flexibilní, inovativní, klientsky orientované banky, které mohou přebírat svým méně schopným konkurentům část tržního podílu. Názory se budou lišit na to, jak se k tomuto stavu dobrat.

Návrhy expertní skupiny představují **dobrý základ pro diskusi**. Komise by však před předložením legislativních návrhů měla všechna doporučení podrobit kritické analýze jejich nákladů a přínosů, aby nakonec neměla opačný efekt.

Patrně nejdůležitější schůzkou evropských vrcholových orgánů v měsíci říjnu je lisabonské zasedání v rámci mezivládní konference. Hlavním tématem setkání nejvyšších představitelů jednotlivých členských států EU je finalizace textu Reformní smlouvy, která by měla nahradit odmítnutou Euroústavu. Pro Českou republiku bude důležitý i další bod agendy. Šéfové vlád a států by zde měli posvětit vstup nových členských zemí do Schengenského prostoru bez hraničních kontrol od konce letošního roku.

Zasedání klíčových institucí EU

1.-2.10.2007	Lucemburk, Lucembursko	- Zasedání Rady EU k dopravě, energetice a telekomunikacím
1.-2.10.2007	Lisabon, Portugalsko	- Neformální setkání ministrů spravedlnosti a vnitra
4.10.2007	Lisabon, Portugalsko	- Neformální setkání ministrů pro rovné příležitosti
8.-9.10.2007	Lucemburk, Lucembursko	- Zasedání Rady EU k ekonomickým a finančním záležitostem (ECOFIN)
15.-16.10.2007	Lucemburk, Lucembursko	- Zasedání Rady EU k vnějším vztahům a všeobecným záležitostem
18.-19.10.2007	Lisabon, Portugalsko	- Neformální setkání „hlav“ členských států
22.-23.10.2007	Lucemburk, Lucembursko	- Zasedání Rady EU k zemědělství a rybolovu
25.10.2007	Lisabon, Portugalsko	- Neformální setkání ministrů pro sport
30.10.2007	Lucemburk, Lucembursko	- Zasedání Rady EU k životnímu prostředí

Veřejné konzultace k legislativě EU

Téma veřejné konzultace	Vypisovatel	Uzávěrka
Regulace v oblasti bezpečnostních prvků u motorových vozidel	DG ENTR	18.10.2007
Problémy přeshraničního podnikání evropské malé a střední firmy	DG MARKT	31.10.2007
Vyhodnocení sociální reality v Evropě	BEPA	31.12.2007
Zelená kniha k budoucnosti evropské městské dopravní politiky	DG TREN	15.3.2008
Reforma společného rozpočtu EU	DG BUDG	15.4.2008

Pozn.: DG = Generální ředitelství Evropské komise; pro bližší informace o vyhlášených konzultacích nás prosím kontaktujte

Téma

Naše hlavní téma říjnového čísla Měsíčníku EU aktualit se věnuje malým a středním podnikům. Tyto ekonomické subjekty jsou páteří evropské ekonomiky a rozhodujícím způsobem se podílejí na jejím růstu i tvorbě pracovních míst. Na jejich úlohu v tržní ekonomice se tentokrát zaměřujeme pohledem jejich internacionalizace. Právě zvládnutí přechodu od lokálního zaměření malého a středního podniku k výraznější zahraniční orientaci bývá kamenem úrazu nejednoho dosud úspěšného malého či středního podnikatele.

MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKY A JEJICH INTERNACIONALIZACE: AKTUÁLNÍ TREND V EU

Sektor malých a středních podniků byl tradičně vnímán především jako faktor prosperity a stability s působností v místě či nepříliš vzdáleném regionu od sídla jednotlivého podniku. Malé a střední podniky se po dlouhé období opíraly o typické, regionální ekonomické aktivity, využívaly místní lidské zdroje i ostatní výrobní faktory a jejich výrobky a později i služby byly dominantně zaměřeny na uspokojení převážně domácí – lokální či regionální poptávky.

V průběhu desetiletí až staletí se sektor malých a středních podniků, zejména pak v těch členských zemích EU, kde se kvalitativně i kvantitativně především rozvinul (například v německy mluvících zemích), stal symbolem místní a regionální stability i prosperity a tím i páteří rozvoje celé ekonomiky.

Teprve se změnou ekonomické struktury od zpracovatelského průmyslu a zemědělství směrem ke službám dochází současně i k pozvolnému otevírání se sektoru malých a středních podniků za rámec svých tradičních lokalit

a regionů. Malé a střední podniky v období přibližně posledních dvou dekad se snaží zaměřit na nové oblasti činnosti v oblasti velmi specializovaného zpracovatelského průmyslu i služeb.

Otevírání prostoru pro činnost malých a středních podniků je patrné nejen v rámci jedné národní ekonomiky, ale zejména v případě velikostně menších ekonomik i přes jejich hranice. Navíc, nový rozměr otevírání se malých a středních podniků je viditelný v rámci reformujících se ekonomik střední a východní Evropy.

Definice malých a středních podniků (MSP)

kategorie	počet zaměstnanců	obrat nebo bilanční suma v miliónech euro	
střední	< 250	≤ 50	≤ 43
malé	< 50	≤ 10	≤ 10
mikro	< 10	≤ 2	≤ 2

zdroj: Doporučení Komise 2003/361/ES

OBLASTI INTERNACIONALIZACE MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ

V jakých oblastech lze registrovat proces internacionalizace malých a středních podniků ?

1. Příliv přímých zahraničních investic

V daném rozsahu pravděpodobně specifikum regionu střední a východní Evropy; přímí zahraniční investoři vstupující do střední a východní Evropy využívají ve velkém rozsahu malé a střední podnikatele jako významné specializované místní partnery – politika pobídek pro velké přímé investory se tak nepřímo dotýká i malých a středních podniků.

2. Dovoz

Některé malé a střední podniky již přestaly dominantně využívat pouze lokální zdroje a v rámci svých „nových“ aktivit se orientovaly poměrně výrazně na dovoz komodit, zařízení a dalších zbožových položek zajišťujících hladký chod jejich ekonomických činností (velmi ilustrativním zde může být orientace malých a středních podniků na oblast cestovního ruchu; pro vybavení hotelů, penzionů, konferenčních či školících zařízení nebo sportovišť dovážejí provozovatelé těchto zařízení například počítače a informační sítě, elektrotechniku, potřebný software apod.).

3. Vývoz

Řada malých a středních podniků v minulém období překonala hranici pouze lokálně či regionálně obchodované produkce, úzce se specializovala na konkrétní produkt či službu, konkurenčně obstála a nyní se stala významnými či dokonce dominantními exportéry; v jednotlivých zemích EU se přímý vývoz malých a středních podniků na celkovém vývozu země pohybuje mezi 20 % - 50 %.

Exportní aktivita malých a středních podniků nicméně je významným způsobem ovlivněna i strategickými dodávkami pro exportně orientovanou produkci velkých korporací či přímých zahraničních investorů; bez specializovaných subdodávek by tyto exportní aktivity vůbec nemohly vzniknout; navíc, orientace malých a středních podniků na oblast turistických či poradenských služeb je rovněž stále více internacionalizována.

4. Marketing

Malé a střední podniky usilují o to, aby určitou část poptávky po jejich výrobcích či službách představovaly zahraniční subjekty. Je zřejmé, že pro účinnou informovanost na zahraničních trzích je zapotřebí aktivní marketingové kampaně na relevantních zahraničních trzích při relevantních

příležitostech (veletrhy, výstavy, konference, cílená propagace prostřednictvím médií).

5. Vytváření sítí spolupráce a výrobní kooperace (networking)

V této oblasti došlo rovněž na úrovni malých a středních podniků k „prolomení“ národních hranic, když tyto vytvářejí mezinárodně pojaté platformy vzájemné součinnosti na úrovni klastrů. I v přeshraničním pojetí dochází k vytváření uskupení, v nichž nacházejí možnosti spolupráce i společného postupu (společný marketing, společné zviditelnění celého odvětví, případně oblasti, společná propagace typu produktu nebo služby) i firmy, které jsou si jinak vzájemnými konkurenty.

6. Dotační podpora z mezinárodních finančních zdrojů;

Nejklasičtějším příkladem tohoto typu internacionalizace je možnost přístupu malých a středních podniků k finančním zdrojům z EU. Především malým a středním podnikům ve střední a východní Evropě se v tomto programovacím období otevírá unikátní a těžko opakovatelná příležitost čerpání fondů EU v rámci strukturálních operací; současně pak zejména v rámci projektů mezinárodní spolupráce mezi podnikatelskými subjekty jsou použitelné přímé komunitární granty EU (především pak 7. rámcový program či CIP – rámcový program na podporu konkurenceschopnosti a inovací), či podnikatelské

nástroje pro rozvoj podnikání Evropské investiční banky, zejména JEREMIE.

7. Partnerství soukromého a veřejného sektoru (PPP)

Tato oblast je prozatím experimentem ve všech oblastech svého pozvolného uplatňování. Míra jeho rozšířenosti v sektoru malých a středních podniků, navíc pak na přeshraniční bázi, je zatím skutečnou popelkou. Lze si však nicméně představit jeho uplatnění zejména na lokální i regionální úrovni s přeshraničním aspektem (kupříkladu společný rozvoj turistické infrastruktury – sjezdovek, lyžařských běžeckých tratí, cyklostezek apod. – která protíná hranice více národních států).

8. Finanční partnerství

Možnou inspirací pro mezinárodní expanzi malých a středních podniků je i vznik nástrojů finančního partnerství, které může nabýt řady podob: počínaje vztahem, kdy malý a střední podnik sídlící v jedné zemi si obstarává zdroje svého externího financování od banky či nebankovní instituce nebo soukromých investorů z jiné (jiných) zemí. Příklady některých alpských zemí či zemí Beneluxu a dalších hovoří o vzniku specializovaných fondů, na jejichž vzniku se podílejí jak soukromí investoři, tak veřejné instituce a subjekty napříč hranicemi, jež jsou následně profesionálně spravovány a výnosy používány na cílený rozvoj sektoru malých a středních podniků v předem určené oblasti.

ZÁKLADNÍ TRENDY INTERNACIONALIZACE MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ

Pokud bychom měli ve stručnosti zobecnit základní trendy internacionalizace malých a středních podniků, za důležité bychom měli především považovat:

- v tradičních odvětvích vývoje malých a středních podniků (drobná řemeslná výroba, místní služby, obchod, zemědělství, lesnictví, rybolov apod.) je míra internacionalizace velmi nízká až nulová;
- rozsah internacionalizace malých a středních podniků se logicky projevuje v oblasti obchodovatelných položek zboží a především služeb, kam se část kapacit malých a středních podniků především v období uplynulých dvaceti let přesunula;
- internacionalizace se zprvu začala objevovat především v podobě zahraničních obchodních vztahů zbožím a službami, v dalších fázích došlo k rozvoji mezinárodního rozměru v oblasti investic, finančních toků, sítí spolupráce a součinnosti, a produkční kooperace. V posledním období dochází i k formování platformy mezinárodního partnerství soukromého a veřejného sektoru i za účasti malých a středních podniků.

HLAVNÍ PŘEKÁŽKY A PŘÍLEŽITOSTI INTERNACIONALIZACE MSP

Malým a středním podnikům se v rámci jejich internacionalizace otevírají značné příležitosti a současně je možné identifikovat i řadu překážek. Hlavní příležitosti spočívají v oblastech rozvoje odvětví v obchodovatelných položkách, které jsou na straně jedné dostatečně kvalitní a specializované (jak při výrobě zboží, tak poskytování služeb), tak současně odpovídající kapacitám malých a středních firem.

Především v zemích střední a východní Evropy existuje značný potenciál v podobě klíčového dodavatele subdodávek pro silné zahraniční investory, kteří do těchto zemí ve velkém rozsahu vstupují. Vedle produktové specializace je významnou předností mezinárodně působících malých a středních podniků rovněž strategie individuálního klientského přístupu (v porovnání s masovým charakterem produktu velkých společností).

Klíčové překážky většího rozsahu internacionalizace malých a středních podniků nespočívají ve vlastním výrobním neboli produkčním procesu (výrobci zboží či poskytovatelé služeb jsou obvykle kvalifikovaní a zkušení specialisté), ale v doprovodných přídatných aktivitách, jež jsou však nezbytné pro konečnou konkurenceschopnost na trhu v těchto oblastech:

- v obchodních a odbytových liniích,
- v marketingu,
- v kvalitním a průhledném přístupu k informacím,
- v přístupu k dostupným finančním zdrojům,
- ve schopnosti orientovat se v podstatných zahraničních trendech a trzích,
- ve schopnosti lobovat či prosadit svůj názor,
- ve schopnosti sdílet část svých kapacit s konkurenty v podobě odvětvové spolupráce či klastru.

Ačkoliv jsou malé a střední podniky hlavním zdrojem hospodářského růstu a soustavně rostoucího vytváření nových pracovních míst, jejich výskyt v mezinárodních ekonomických vztazích je relativně méně četný v porovnání s přínosem, který vykazují v národních a především regionálních a lokálních ekonomikách.

Řada textů upozorňuje, že tato nízká četnost je na straně jedné vyvolána dříve přirozenou dominantní vazbou malých a středních podniků na danou lokalitu i region, i omezenými kapacitními možnostmi mezinárodní expanze, tak současně existují řešitelné bariéry tarifního i netarifního charakteru, které působí jako překážka včlenění malých a středních podniků na mezinárodní trhy. Jako reakce na jejich existenci využívají téměř všechny ekonomiky v současnosti balík podpůrných služeb a programů, které jsou navrženy

k pomoci malým a středním firmám při překonávání těchto bariér.

Na úrovni analytického pracoviště Evropské komise byl reprezentativní vzorek malých a středních podniků požádán o identifikaci 10 překážek bránících jim nejvíce ve schopnosti přístupu na mezinárodní trhy. Vzorek těchto firem mezi nimi zdůraznil především vnitřní schopnost firem.

Mezi zeměmi Evropské unie, jejichž malé a střední podniky jsou mezinárodně nejaktivnější ve vývozních a dovozních aktivitách, určitě dominuje Lucembursko. Téměř 80 % jeho malých a středních firem je aktivních v zahraničním obchodu, převážně pak vývozu. Výraznější mezera existuje mezi Lucemburskem a druhým Irskem, jehož malé a střední podniky jsou zahraničně obchodně aktivní z více než 60 %. Následuje pak skupina zemí s podílem mezi 40 – 50 % (v pořadí Rakousko, Belgie a Řecko). Silná skupina je rovněž reprezentována intervalem podílu mezi 30 – 40 % (Nizozemsko, Španělsko, Německo, Švédsko a Dánsko).

Všechny nové členské země z let 2004 a 2007 se vejdou do rozmezí 20 – 30 %, stejně jako zbývající země EU-15, s výjimkou Velké Británie, Francie a Finska. Jejich malé a střední firmy jsou v zahraničně-obchodních aktivitách nejméně zastoupené, když jejich podíl se pohybuje okolo či dokonce pod 20 %.

I mezi mezinárodně aktivními malými a středními podniky je dobré rozlišovat z hlediska jejich velikosti. Mezi mikrofirmami je exportérů či importérů v průměru jen 17 %, v případě malých firem se počet zahraničně-obchodních aktérů zvyšuje na 38 %, u středních firem toto číslo činí více než polovinu (až 51 %).

Na straně druhé však nemůžeme podléhat iluzi, že veškerá produkce oněch mezinárodně aktivních je vyvážena, či veškeré jejich vstupy dováženy. Intenzita jejich internacionalizace (například oddíl jejich vývozu na celkových tržbách) rovněž vzrůstá s jejich velikostí; u nejmenších firem představují vývozy mezinárodně aktivních aktérů nejčastěji i méně než 10 % jejich tržeb, na druhé straně existuje dostatečné množství středně velkých firem, kde nadpoloviční většina jejich tržeb je generována vývozem.

Z pohledu jejich zkušenosti se zapojením do mezinárodních ekonomických a obchodních vztahů je možné specifikovat pět typů malých a středních firem.

MOŽNÁ TYPOLOGIE MALÝCH A STŘEDNÍCH FIREM Z POHLEDU JEJICH INTERNACIONALIZACE

1. Kuriózní

Firmy zařazené do kategorie kuriózních zvažovaly mezinárodní aktivity již v minulosti. Avšak mají velmi nízkou úroveň analýzy sebe sama s malým podvědomím o klíčových problémových oblastech. Většina firem v této kategorii vlastně rezignovala, neboť byla přesvědčena o nízké pravděpodobnosti vyřešit velké výzvy, kterým by jejich internacionalizace čelila.

Co se týče jejich produktu, buď cítí, že pravděpodobně nedisponují tím správným produktem, nebo tuší, že by mohly na trhu obstát, ale nevědí, jak na něj vstoupit.

2. Frustrované

Frustrované podniky mají zkušenost z mezinárodních aktivit, ale v současnosti v mezinárodním prostředí žádnou činnost nevykonávají. Za klíčové výzvy považují strategické plánování, marketingové dovednosti a záležitosti spojené s charakteristikami produktu.

Pro tuto skupinu firem představuje celý plánovací proces tak komplexní a komplikovanou aktivitu, že nevědí, kde začít. Panuje zde všeobecný názor, že mezinárodní aktivity vyžadují odlišnou sadu manažerských dovedností a že jejich neschopnost úspěšně rozvíjet mezinárodní aktivity je pravděpodobně způsobena jejich slabě rozvinutými schopnostmi v této oblasti. Při vyřešení tohoto problému mají výborné vyhlídky k prosazení se i na náročných mezinárodních trzích.

3. Opatrné (váhavé)

Společnosti s touto charakteristikou mají omezenou zkušenost s mezinárodními aktivitami a rozvinuté určité dovednosti, ale jejich hlavní problém spočívá v tom, že za sebou nemají žádné podstatné reálné rozhodnutí na tomto poli.

Považují tržní informace a způsob jejich vyhodnocování za kritickou oblast, které čelí. Domnívají se, že jejich vnitřní struktura je v pořádku a odpovídající, a jediný reálný problém spočívá v nalezení zákazníků nebo partnerů. Tyto firmy mají následně tendenci obracet se na poskytovatele příslušných služeb, aby řešily jejich problémy za ně.

4. Entuziastické

Tyto společnosti mají významnou zkušenost z mezinárodních aktivit a jsou pozitivně naladěny na další růst této stránky svých aktivit; mají však zkušenosti i s překážkami tohoto růstu. Tyto firmy identifikují manažerské dovednosti, finance a poznání trhu za klíčové faktory úspěchu.

Jsou si vědomé toho, že s rostoucím podílem mezinárodních aktivit rostou i nároky na vyšší úroveň manažerských dovedností. Záležitost financí nabývá na důležitosti nejen na straně získání potřebného kapitálu na expanzi zahraničních aktivit, ale i na straně řízení nákladů.

5. Úspěšné

Úspěšné firmy mají širokou zkušenost z mezinárodních aktivit, při kterých dosáhly určitých významných úspěchů. Mají velmi vysoké schopnosti a znalost rozvojových záležitostí. Jsou si současně velmi vědomé podpor, které jsou jim nabízeny a umějí je využívat.

Tyto firmy si jsou současně velmi dobře vědomé případných mezer ve svých klíčových schopnostech a znalostech a jsou motivovány je odstraňovat a zlepšovat se. Za základní výzvu považují manažerské dovednosti, vzhledem k tomu, že jejich firmy působí ve velmi komplexním podnikatelském prostředí.

I ostatní požadavky jsou považovány za důležité, nicméně s ohledem na jejich pozitivní motivaci snadněji řešitelné.

ZÁVĚREČNÉ POZNÁMKY A DOPORUČENÍ

1. Trend

Zdá se, že proces internacionalizace malých a středních firem v naznačených směrech a oblastech je nezvratný trend, který posiluje konkurenční prostředí a zkvalitňuje fungování trhu v EU; aktivní účast na tomto procesu je považována za dosažení komparativní výhody.

2. Uvědomění si bariér

Aktéři – malé a střední firmy – i tvůrci hospodářské politiky jsou si vědomi bariér, kterým v rámci naznačeného trendu malé a střední podniky čelí.

3. Výčet hlavních problémů

Shoda panuje v tom, že k nejzávažnějším problémům malých a středních podniků, které jim brání více se prosadit v zahraničí, patří:

- nedostatek provozního kapitálu k financování vývozu či jiných v zahraničí prováděných transakcí,
- identifikace zahraničních podnikatelských příležitostí,
- omezené informace ohledně lokalizace a analýzy trhů,
- neschopnost kontaktovat potenciální zahraniční zákazníky nebo partnery.

4. Potřeba podpory

Proces internacionalizace malých a středních podniků může být podpořen nástroji vlády i tvůrci hospodářské politiky. Jak je již naznačeno výše, tato pomoc by měla směřovat především k překonání úzkých míst, která samotné malé a střední firmy považují za nejzávažnější.

Tou první může být veřejná podpora při rozvíjení obchodních linií a vztahů, a programy na ně zaměřené (podpora networkingu, databází obchodních partnerů a tvorba obchodních a podnikatelských aliancí). Druhou pak poskytnutí dostupných finančních zdrojů, například úvěrových linek či privátního kapitálu individuálních investorů pro rozvoj inovačních a technologických kapacit. Zejména v oblasti podpory efektivního technologického transferu existuje ohromný potenciál pro nejrůznější formy partnerství veřejného a soukromého sektoru, včetně zapojení univerzit, výzkumných pracovišť apod.

Velmi důležitou rolí státu je zajištění ochrany všech forem intelektuálního vlastnictví, ochranných známek, patentů apod. Náklady malých a středních podniků na tyto oblasti jsou v relativním vyjádření (ve vztahu k jejich bilancím) ohromné a jejich zneužití může být z hlediska potřeby individualizace a specializace produktů malých a středních podniků pro jejich budoucnost fatální.

Úlohu veřejných institucí a jejich podpor lze rovněž spatřovat v poskytování vzdělávacích a tréninkových aktivit, zaměřených na informování o nejmodernějších vývojových trendech na poli internacionalizace malých a středních podniků, či orientovaných například na usnadnění vytváření konsorcií s cílem společného marketingu či společného postupu při ucházení se o veřejné zakázky, anebo podporu vzniku klastrů jako jednoho z aktuálně využívaných a oceňovaných způsobů, vedoucích k tomu, že se z malé a střední firmy stane malá a střední firma s mezinárodní působností a zkušeností.

Názor Evropské komise na problematiku malých a středních podniků

Malé a střední podniky – základ evropské ekonomiky

Malé a střední podniky jsou páteří evropského hospodářství a nejvyšší měrou se podílejí na tvorbě nových pracovních míst a ekonomickém růstu. Při veškeré práci v Evropské komisi klademe potřeby malých podniků do centra našich politik. Naší nejvyšší prioritou je zlepšování finančního a regulačního prostředí pro malé a střední podniky (MSP) v Evropě tak, aby pro ně podnikání bylo snazší.

Víme, že přílišná regulace postihuje MSP nejtvrději a já věřím, že náklady na byrokracii pro podnikání v Evropě je možno snížit alespoň o 25 %. To by ušetřilo podnikům kolem 150 miliard EUR a zvýšilo HDP EU o 1,5 %. Evropská komise se důsledně věnuje zlepšování regulace a klade malé podniky na první místo, takže všechny návrhy nových právních předpisů EU jsou prověřovány z hlediska toho, zda jsou „přátelské“ k menším firmám.

Vydali jsme například průvodce pro MSP, zřídili poradenská střediska, která mají pomoci MSP s novou chemickou legislativou REACH, a pro zjednodušení procesu registrace léčiv jsme pro MSP zavedli specifická legislativní opatření.

Navyšujeme finanční prostředky EU určené speciálně pro MSP tak, aby se dostaly ke stále většímu počtu malých podniků. Z fondů regionálního rozvoje bude v letech 2007-2013 věnováno 200 miliard EUR na rozvoj podnikání, pracovních míst a růstu a z velké části těchto peněz budou MSP profitovat.

Naše programy pro výzkum a vývoj poskytnou téměř 6 miliard EUR na financování výzkumu pro MSP. Do konce roku 2013 budou výdaje EU na podporu podnikání a inovace díky přibližně 3,6 miliardám EUR z nového Programu pro konkurenceschopnost a inovaci o 60 % vyšší než v roce 2006, přičemž 1 miliarda EUR z těchto peněz je vyhrazena na investice do MSP.

Günter Verheugen

Místopředseda Komise zodpovědný za podnikání a průmysl

Poslední členskou zemí Evropské unie, kromě České republiky, které jsme ještě nevěnovali pozornost v této rubrice, je Slovinsko. Tento nejvyspělejší následovník bývalé Jugoslávie je mezi novými členskými zeměmi EU premiantem. Slovinci se mohou pochlubit nejvyšší ekonomickou vyspělostí mezi těmito státy střední a východní Evropy a jako první z nich začátkem letošního roku úspěšně přijalo euro, které nahradilo bývalý slovinský tolar.

SLOVINSKO

Základní ukazatele

<i>typ vlády/hlava státu:</i>	republika / prezident Janez Drnovsek
<i>velikost území (podíl v EU)</i>	20 273 km ² (0,5%)
<i>počet obyvatel (podíl v EU)</i>	2 003 358 (0,4%)
<i>věková struktura obyvatel</i>	0-14 let: 14,1%; 15-64 let: 70,3%; nad 65 let: 15,6%
<i>etnická a národnostní struktura</i>	83,1% Slovinci; 2,0% Srbové; 1,8% Chorvaté; 12,1% ostatní
<i>HDP celkem (podíl v EU)</i>	30,45 mld. EUR (0,3%)
<i>HDP per capita v PPS</i>	88,8% průměru EU-25
<i>sektorová struktura HDP</i>	zemědělství: 2,3%; průmysl a stavebn.: 33,7%, služby: 64,1%
<i>průměrná inflace</i>	2,5%
<i>průměrná nezaměstnanost</i>	6,0%
<i>růst HDP</i>	5,7%
<i>saldo státního rozpočtu</i>	-1,4% HDP
<i>veřejný dluh</i>	27,8% HDP
<i>počet NUTS2, nejbohatší a nejchudší NUTS2 (dle HDP per capita v PPS vůči EU)</i>	1 NUTS 2, Slovinsko 88,8%

pozn.: ekonomické ukazatele v roce 2006, zdroj: EU, CIA

Komentář

Slovinsko je možné – zejména v kontextu ostatních zemí střední a východní Evropy – považovat za jakéhosi tichého a bezproblémového „vzorníka“. Tuto pověst bezproblémové, loajální a nekonfliktní, pozitivně zaměřené země si navíc udržuje prakticky po celé transformační období, resp. od chvíle, kdy se v roce 1991 vymanilo z „pout“ federativní Jugoslávie.

Prvním důvodem této odlišnosti je prostý fakt, že Slovinsko je zcela atypickou zemí střední a východní Evropy díky velmi zvláštnímu charakteru jugoslávského socialismu i díky tomu, že navíc představovalo nejrozvinutější region bývalé Jugoslávie, kde i v 70. a 80. letech působily významné zahraniční firmy na straně jedné, a Slovinci houfně využívaly možnosti působení v roli „gastarbeiterů“ zejména v Rakousku, Německu či Itálii.

Ekonomicky a společensky nejproblematičtější období Slovinska je tak přelom 80. a 90. let, kdy celou Jugoslávii zasáhla drsná hyperinflace, která zesílila proces „dolarizace“ a „markizace“ ekonomiky, když značná část domácích úspor byla alokována do dolaru nebo německé marky.

Tím byla značně dále posílena otevřenost a mezinárodnost slovinské ekonomiky a společnosti, jež je při velikosti země vnímána vlastně normálně a samozřejmě.

Slovinsko představuje nejbohatší zemi v regionu střední a východní Evropy – měřeno ukazatelem hrubého domácího

produktu na jednoho obyvatele v přepočtu podle parity kupní síly – která díky dlouhodobě uspokojivému růstu má největší šanci jako první dosáhnout průměrné hodnoty hospodářské vyspělosti EU (přičemž Česká republika s nevelkou ztrátou šlape jako druhá Slovinsku na paty). Odlišnost Slovinska oproti dalším zemím regionu spočívá rovněž v tom, že rozdíly v ekonomických a sociálních charakteristikách mezi velkými městy (Lublaň, Maribor) a venkovskými regiony jsou zanedbatelné.

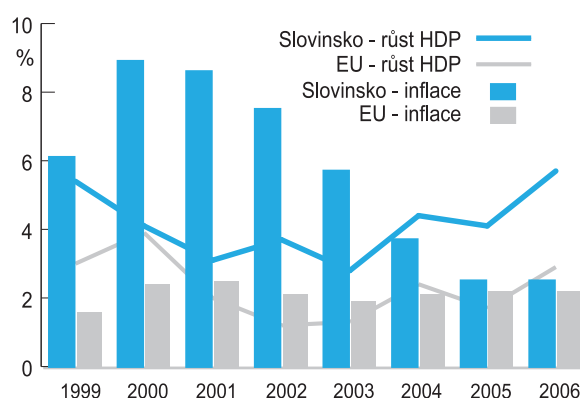
Logické a jednoznačné bylo rovněž směřování Slovinska do Evropské unie, když vlastně jedinou překážkou vstupu se přechodně ukázalo řešení územních a majetkových záležitostí ve vztahu k Itálii. Ty však byly brzo překonány a Slovinsko se mohlo stát členem desítky nových členských států EU z května 2004.

V rámci Unie se Slovinsko stalo první zemí z nedávných nováčků, která se byla schopna nejen shodnout, ale i náležitě připravit na přijetí společné měny euro, které první den letošního roku hladce zavedla. Slovinský úspěch se zavedením eura by měl být pečlivě studován a analyzován odpovědnými orgány i v ostatních členských zemích, které aspirují na brzké členství v eurozóně.

Slovinsko se od zbytku regionu navíc odlišuje i v tom, že díky své otevřenosti vůči Západu již z dob 70. a 80. let má nejen zcela přizpůsobený systém svých relativních cen, ale i nominální cenová úroveň je ze všech zemí regionu nejvíce podobná úrovni západní Evropy, včetně výše mezd.

Dalším specifikem je pak fakt, že slovinská ekonomika se stále neopírá tak výrazně o soukromý sektor (jako například ekonomika česká), když jeho podíl na tvorbě přidané hodnoty tvoří jen něco málo více než 50 % (přesto na jinak velmi konkurenčním trhu toto nepředstavuje překážku pro reálnou konvergenci).

Vývoj inflace a růstu HDP

Zdroj: Eurostat

Statistické okénko

Statistické okénko zobrazuje důležité makroekonomické ukazatele všech 27 členských zemí Unie. Zahrnují ukazatele ekonomické výkonnosti (HDP per capita k průměru EU, růst HDP, míra nezaměstnanosti), vnější ekonomické stability (běžný účet k HDP), fiskální stability (veřejné rozpočty k HDP, veřejný dluh k HDP) či cenové charakteristiky (meziroční inflace na bázi indexu HICP, úroveň cenových hladin). Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele pro celou EU. Zdrojem je Eurostat.

Klíčové makroekonomické ukazatele

v %	Růst HDP			Saldo běžného účtu k HDP			Míra nezaměstnanosti			Meziroční inflace		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	VI-07	VII-07	VIII-07	VI-07	VII-07	VIII-07
Belgie	3,0	1,1	3,1	3,6	2,5	2,3	7,8	7,7	7,7	1,8	1,3	1,3
Bulharsko	6,6	6,2	6,1	-6,6	-12,0	-15,8	6,8	6,7	6,5	4,4	4,5	5,3
ČR	4,2	6,1	6,1	-6,3	-2,7	-4,1	5,5	5,4	5,3	2,7	2,4	2,6
Dánsko	2,1	3,1	3,1	3,1	3,6	2,5	3,7	3,3	3,3	1,7	1,7	1,3
Německo	1,2	0,9	2,7	3,9	4,2	4,7	6,5	6,4	6,3	2,0	2,0	2,0
Estonsko	8,1	10,5	11,4	-12,5	-11,1	-14,2	5,2	5,5	5,5	5,6	5,9	6,0
Irsko	4,3	5,5	6,0	-1,0	-3,1	-3,3	4,4	4,7	4,7	2,9	2,7	2,8
Řecko	4,7	3,7	4,3	-9,5	-9,2	-11,4	8,4	n/a	n/a	2,6	2,6	2,6
Španělsko	3,2	3,5	3,9	-5,9	-7,5	-8,5	8,1	8,0	8,0	2,5	2,4	2,5
Francie	2,3	1,2	2,0	-0,6	-2,1	-2,0	8,7	8,7	8,6	1,3	1,2	1,3
Itálie	1,2	0,1	1,9	-0,5	-1,2	-2,0	5,9	n/a	n/a	1,8	1,9	1,9
Kypr	4,2	3,9	3,8	-5,0	-5,6	-5,9	3,8	4,0	3,9	1,6	1,9	1,7
Lotyšsko	8,7	10,6	11,9	-12,9	-12,6	-21,1	5,7	5,6	5,5	8,8	7,8	8,9
Litva	7,3	7,6	7,5	-7,5	-6,9	-10,7	4,2	4,3	4,1	4,9	5,0	5,0
Lucembursko	3,6	4,0	6,2	11,8	11,1	8,6	4,9	4,9	5,0	2,5	2,3	2,3
Maďarsko	4,9	4,2	3,9	-8,4	-6,8	-5,9	7,2	7,3	7,3	8,7	8,4	8,5
Malta	0,4	3,0	2,9	-6,4	-8,3	-6,3	6,4	6,3	6,4	-1,1	-1,0	-0,6
Nizozemí	2,0	1,5	2,9	8,6	7,1	9,9	3,3	3,2	3,3	1,9	2,0	1,8
Rakousko	2,4	2,0	3,1	2,1	2,9	3,7	4,3	4,3	4,3	1,8	1,9	1,9
Polsko	5,3	3,5	6,1	-4,4	-1,7	-2,3	9,6	9,4	9,1	2,2	2,3	2,6
Portugalsko	1,3	0,5	1,3	-8,0	-9,6	-9,8	8,2	8,2	8,3	2,8	2,4	2,4
Rumunsko	8,5	4,1	7,7	-5,0	-8,7	-10,3	6,8	7,1	7,2	3,8	3,9	3,9
Slovinsko	4,4	4,0	5,2	-2,6	-2,0	-2,7	4,9	4,9	4,8	2,9	3,1	3,8
Slovensko	5,4	6,0	8,3	-2,5	-7,9	-7,7	11,2	11,1	11,1	2,0	1,5	1,5
Finsko	3,7	2,9	5,5	7,7	4,9	5,9	6,8	6,9	6,9	1,5	1,3	1,4
Švédsko	4,1	2,9	4,4	6,5	5,8	7,0	5,6	5,4	5,5	1,6	1,2	1,3
Velká Británie	3,3	1,9	2,8	-1,6	-2,4	-3,4	5,2	n/a	n/a	2,8	2,5	2,4
EU	2,5	1,7	3,0	0,2	-0,5	-0,7	6,8	6,8	6,7	2,2	2,1	2,2

v %	Saldo veř. rozpočtů k HDP			Veřejný dluh k HDP			HDP per capita k ø EU			Cenová hladina k ø EU		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Belgie	0,0	-2,3	0,2	94,3	93,2	89,1	119,3	118,0	117,7	104,4	104,0	104,1
Bulharsko	2,2	1,9	3,3	37,9	29,2	22,8	32,4	33,7	35,0	41,2	42,0	43,6
ČR	-2,9	-3,5	-2,9	30,7	30,4	30,4	72,1	73,6	75,9	54,2	57,5	60,1
Dánsko	2,0	4,7	4,2	44,0	36,3	30,2	119,4	121,7	122,0	137,9	138,7	137,9
Německo	-3,7	-3,2	-1,7	65,7	67,9	67,9	111,1	109,9	110,2	103,4	102,7	102,2
Estonsko	2,3	2,3	3,8	5,2	4,4	4,1	53,4	59,7	65,0	62,0	63,6	66,3
Irsko	1,4	1,0	2,9	29,7	27,4	24,9	135,6	138,7	139,7	124,1	123,6	124,0
Řecko	-7,9	-5,5	-2,6	108,5	107,5	104,6	81,4	84,0	85,1	86,2	87,4	88,2
Španělsko	-0,2	1,1	1,8	46,2	43,2	39,9	96,6	97,8	97,5	89,8	91,1	92,2
Francie	-3,6	-3,0	-2,5	64,3	66,2	63,9	107,6	108,4	107,1	109,2	106,5	106,0
Itálie	-3,5	-4,2	-4,4	103,8	106,2	106,8	103,1	100,6	99,4	104,0	103,3	103,3
Kypr	-4,1	-2,3	-1,5	70,3	69,2	65,3	87,6	88,8	88,4	89,5	88,2	88,5
Lotyšsko	-1,0	-0,2	0,4	14,5	12,0	10,0	43,7	48,6	53,3	54,8	55,7	58,2
Litva	-1,5	-0,5	-0,3	19,4	18,6	18,2	49,0	52,0	54,8	52,5	54,0	55,8
Lucembursko	-1,2	-0,3	0,1	6,6	6,1	6,8	240,7	250,8	256,9	103,8	103,5	104,0
Maďarsko	-6,5	-7,8	-9,2	59,4	61,7	66,0	61,3	62,5	63,5	60,9	62,5	59,3
Malta	-5,0	-3,1	-2,6	73,9	72,4	66,5	72,0	71,6	71,4	71,9	72,0	72,7
Nizozemí	-1,8	-0,3	0,6	52,6	52,7	48,7	124,6	125,4	125,5	104,7	103,5	103,1
Rakousko	-1,2	-1,6	-1,1	63,9	63,5	62,2	123,4	122,8	122,9	101,8	100,9	100,2
Polsko	-5,7	-4,3	-3,9	45,7	47,1	47,8	48,6	49,7	51,2	52,6	61,1	62,2
Portugalsko	-3,3	-6,1	-3,9	58,2	63,6	64,7	72,1	71,6	70,4	85,7	84,1	84,6
Rumunsko	-1,5	-1,4	-1,9	18,8	15,8	12,4	32,6	34,2	35,9	43,8	55,0	57,9
Slovinsko	-2,3	-1,5	-1,4	28,9	28,4	27,8	79,9	81,8	83,6	74,5	74,8	75,0
Slovensko	-2,4	-2,8	-3,4	41,5	34,5	30,7	54,4	57,1	60,2	54,2	55,2	57,6
Finsko	2,3	2,7	3,9	44,1	41,4	39,1	111,1	110,4	113,0	122,3	122,2	121,2
Švédsko	0,8	2,1	2,2	52,4	52,2	46,9	115,4	114,6	115,7	120,3	117,3	116,6
Velká Británie	-3,1	-3,1	-2,8	40,3	42,2	43,5	118,0	117,5	117,0	106,7	108,0	109,1
EU	-2,7	-2,4	-1,7	62,5	63,3	62,2	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.

Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

